

List izhaja
dvakrat na mesec.
Posamezna št. 75 p
Naročnina
meseč
Rokopis
vr
Nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.

WAR IN INVALID

Poštnina plačana
v gotovini.

Uredništvo in
upravnništvo v
Št. Peterski
vojašnici.

• Glasilo izvršnega odbora udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS.

Sklep plenuma glede medzavezniške pomoči.

Širši središnji odbor, je na svoji plenarni seji z dne 5. novembra t. l. zvečer po pretresevanju načinov, po katerih naj bi se preprečila propast onih vojnih žrtev, katerim preti smrt vsled bolesi in pomanjkanja, poleg drugih zaključkov, ki se tičejo ohranitve najnesrečnejših članov udruženja, sklenil sledečo odločbo:

Ker današnja politična situacija ne daje dovolj izgleda za invalidski zakon, da bo pravočasno sprejet in da se bo vojnim invalidom, vdovam in sirotam nudila še pravočasno pomoč in bodo rešeni bednega in mizernega stanja v kakoršnem se danes nahajajo in umirajo od gladi in pa, ker se politična situacija rešuje tako, da je izključen vsak izgled za hitro sprejetje invalidskega zakona, se bo Udruženje voj-

nih invalidov in njihovih družin takoj obrnilo na zavezniška udruženja vojnih žrtev in ligo narodov.

Prosilo jih bo za pomoč, da se prepreči končno izumiranje nesrečnih jugoslovenskih vojnih invalidov, vdov in sirot, od katerih jih je že polovica pomrla vsled brezvestnosti in nemarnosti onih, ki so dolžni, da jih rešijo, pa so jih prepustili fizično nesposobne in materialno uničene samim sebi v njihovi usodi.

Središnji odbor se je oprijel poslednjih sredstev, katera morejo še rešiti najzaslužnejše člane našega naroda smrti — poprej nego polaga svoje račune o svojem delu pred Bogom, narodom in člani, ki so ga izbrali.

Zgodilo se je.

Nastopil je najslabši položaj. Projekt invalidskega zakona, nam invalidom, vojnim vdovam in sirotam simpatičen projekt, ki bi nam po 6 letih dal kolikor toliko pravice, nam ublažil vsaj deloma našo bedo, je stal pred uzakonjenjem. Mesto uzakonjenja invalidskega zakona so prišle — volitve. Vse delo, vse obljube so se spremenile v eno samo besedo — volitve. Kakor da je to važnejše, nego invalidski zakon, kakor da so volitve bolj potrebne, nego invalidom invalidski zakon. Šest let so se menjale vlade ena za drugo, razne stranke so zavzemale ministrske portfelje, a nobena, prav nobena ni mogla ali bolje ni hotela dati invalidom, kar zahtevajo, kar jim gre in kar imajo vse države. To se reče, da nikdo noče razumeti položaja vojnih žrtev, naj že bo kdorkoli, stranka katera koli. Če bi bilo res vsem, ki oblačijo in vedrijo v naši državi za to, da se vojnim žrtvam odpo- more, davno bi že uzakonili invalidski zakon. Pa ne samo uzakonili, ker to je premalo. Pred vsem bi morali in bi lahko, če bi komu bilo res do nesrečnih žrtev vojne, predlagati tak projekt, oziroma projekte, ki bi nekaj nudili, če bi se uzakonili, ki bi zadovoljili vojne žrtve, katere so — kaj treba vedno to povdarjati — zgubile vse svoje najdražje, svoje vse, kar so imele. Tisto izgovarjanje, da ni najti pokritja itd., ne drži, ker če bi hoteli, bi našli, kakor so našli za razne druge, mnogo manj vredne stvari. In tiste manj važne in vredne stvari, za katere se je denar vedno dobil, niso niti daleč tako potrebne in niso niti daleč toliko pretrpele, kakor vojne žrtve. Vzemimo samo volitve. Koliko denarja se bo tukaj razmetavalo za podkupovanje, lupovanja, agitacije in kakor se že vsa tista gnojnica imenuje, ki se bo razlivala — in to vse dobro plačano — vse tja do 8. februarja in ki se nikdar ne bo vprašalo, odkod vzeti. Vzelo se bo in — basta. Za invalide pa stoji vedno vprašanje: odkod? Če bi bilo poslanec bodisi katerekoli stranke za to, da se vojnim žrtvam pomaga, bi tisti razni projekti vojnega zakona bili vedno zadovoljni, ne pa so izgledali, kot nekakšni prisilni projekt zakona, ki naj vojne žrtve še bolj pritisne, kakor so že od vojnih grozot. Edin projekt, ki je izgledal pravičen in zadovoljiv, je po novi situaciji postal zopet brezpomemben papir in nova vlada bo najbrž izdelala zopet drug načrt in ko bo po dolgotrajnem delu prišel pred parlament, bo, ali vlada dala ostavko, ali pa bo parlament zopet razpuščen. In tako zopet nov projekt, zopet nova vlada ali volitve in tako do brezkončnosti, samo da ne bo treba dati invalidom tega, kar so dale druge države. Ko pa izteče gotova doba let in pogine zadnji invalid svetovne vojne, pa zakona ne bo trebalo — tedaj bo sicer itak nova vojna vstvarila nove invalide, če jih bo sploh vstvarila, zakaj po najnovjših iznajdbah bodo plini morili in ne pohabljali, in skrbi za invalide ne bo. K večjemu

za vdove in sirote, katere pa ali se sploh naj omože ali pa naj pomro.

Tako izgleda perspektiva vprašanja vojnih žrtev svetovne in bodočih vojn.

Pravijo, da bodo invalidi dobili neke drobne zboljšanja in se bodo njihove zadeve regularale še dalje z raznimi naredbami in reformami posameznih ministrov ali bolje, raznih načelnikov. Ali v bistvu ta izboljšanja ne bodo videli mnogi in mnogi, ker že sedaj niso, ko vendar začasni zakon in razne naredbe govore o pokojninah, ne dobivajo istih in morajo čakati in čakati. Torej je vse neregulirano, vse kaotično in vse obljube in sklepi niso vredni ničesar.

Mi hočemo samo zakon in bomo skrbeli potem, da se bo izvajal. Ali zakon tak, ki bo zadovoljeval nas, ne pa, ki bo morda po volji gospodi v ministrskih kabinetih in drugih uradih.

Koliko besed se je potrošilo, koliko črnila razlilo za takozvano »Narodno Jedinstvo«. Ali je v resnici to resnična želja? Šest let je že, ko vojni invalidi junaške Srbije umirajo v bedi samo za to, ker so za ta ideal Narodnega Jedinstva podali roko invalidom iz Hrvatske in Slovenije ter jih izjednačili s svojimi pravicami ter tako podali še poleg fizičnih tudi duhovne žrtve tega Narod. Jedinstva. Česar niso mogli največji patrioti ustvariti, ustvarili so invalidi in glej, za to se pusti vse umirati od gladi in bede. Propagatorji Narodnega Jedinstva so že bili na vladi, a niso hoteli nagraditi invalide za dejanski izvršeno Jedinstvo. Zakaj? Ali je beseda Narodno Jedinstvo le gotovo fraza za gotove ljudi in za gotove cilje?

Kje je statistika vojnih žrtev? Kdo zna njih točno število? — Mi vemo, da jih je že nad polovico poginilo strašne smrti, gladi, ali v državi ni statističnih podatkov. Ali ni to sramota?

In vendar je naša država član kulturne zajednice evropskih držav, a vendar — kako daleč je od njih. Povsod so invalidi poskrbljeni, povsod imajo svojo zaščito — zakon, le pri nas, pri nas smo vojne žrtve izven zakona in malodane vsak nam reže kruh po svoje in nas pritiska in preriva po svoje, kakor je to primerno za ljudi — berače — pohabljenca, ki so brez zakona, brez zaščite.

Stranke niso našle milosti niti pet dni, da uzakone invalidski zakon. Niso imele ljubezni, da obupanim, pohabljenim, na bedo in prerano smrt obsojenim vojnim žrtvam prožijo roke in jim po šestih letih trpljenja odrežejo vsaj kolikor toliko zadovoljiv ali siguren kosček kruha. Šestič se nam je pljunilo v obraz, javno, brez zakona, v očigled celega sveta. Stranke niso mogle dočakati, da napišejo svoj strankarski obračun niti pet dni, a od nas zahtevajo, da jih čakamo sedem let? Več jim je bilo strankarsko vprašanje in volilne orgije, nego invalidski zakon. Strašnim dnevom gremo nasproti. Zločini ne ostanejo nikdar nekaznovani, invalidi so pri-

pravljene, da svoj križ vržejo z ramen in kriknejo, da jih bo slišal celi svet. Zgodilo se bo, da bodo najidealnejši sinovi te države v svojem obupu, gnani v to, obtožili državo »Zvezi narodov« in od tujih prosili pomoči.

V to nas silite vi, siiti in zdravi!

Za red in pravico.

Poglejmo danes na vse strani, kako delajo z vprašanjem vojnih žrtev.

Vse akcije vodijo k temu, da uničijo vsako zaščito in pravo invalidov, vdov in sirot. Namesto, da bi izšel pravični invalidski zakon, delujejo vsi aparati na to, da uničijo vso državno zaščito vojnih žrtev. V tem smislu so zastavile delo specialne invalidske komisije.

Vse kar so napravile te komisije in kar se danes izvršuje, je naravnost brutalno. Kričimo in prosimo za zakon, za pravice in pomoč, doživljamo pa ravno nasprotno.

Poglejmo posamezne akcije, ki se jih poslužuje naša uprava in v kakem štadiju se ista nahaja.

Specialne komisije so bile sploh brez vsake podlage, ker jih začasni invalidski zakon ne predvideje.

Vlada jih je postavila z zakonom o dvanajstih samo zato, da so izvršile krivično akcijo v svrhu zmanjšanja državnega proračuna.

Vsled tega niso specialne komisije vršile pregledno natančno in uvaževale nobenih okolnosti temveč so šle po poti za gotovim ciljem.

V Sloveniji so reducirale krivično in neopravičeno nad 40% vojnih žrtev in sicer okoli 4000 vojnih žrtev. Po izjavi delegata izvršnega odbora iz Dalmacije tov. Gazzarija je specialna komisija tamkaj reducirala skoro vse.

Na kakšni podlagi so mogle specialne komisije tako delati?

Ali v Sloveniji in Dalmaciji nimamo invalidov ali nismo krvaveli v dolgi vojni. Kje pa so ljudje dobili svoje hibe?

Kako so poslovale specialne komisije?

Primerjajmo, kako je bilo pri nas.

One invalide, katere je pozvala k pregledu je vsaj nekoliko površno pregledala. Po večini pa jim je okrhnila procenete nesposobnosti.

Večina invalidov pa je dobila pozive, naj predlože dokumente, oziroma navedejo priče, odkod izvirajo njihove hibe. To se je vršilo preko pristojnih občin. Pojasnili smo že večkrat kako težko je pri nas imeti dokumente iz bivše razpadle države in kako težko je dobiti priče, ker je ljudstvo raztreseno po raznih državah.

Občine niso mogle, ali vsled malomarnosti niso poslale pravočasno naprej invalidskih podatkov.

Sodišče je iskalo navedene priče in jih polagoma zasliševalo. Poleg ogromnega drugega dela niso mogla tega takoj izvršiti in bili so razni zadržki.

Toda specialna komisija se na to ni ozirala, ona je hitela, ker je imela predpisan kratak rok.

Brez vsakih dokazov, ki bi se polagoma gotovo doprinesli, je reducirala.

Imamo pa celo slučaje, da nekateri niso bili pozvani niti na pregled, niti radi dokazovanja, pa jih je komisija kar reducirala.

Na ta način je povzročila specialna komisija ogromno število krivičnih redukcij, vsled katerih trpe danes težko prizadete vojne žrtve. Akte je pošiljala sproti ministrstvu za socialno politiko v Beograd.

Ni čakala in ni pripustila nobenih naknadnih izpopolnitev in dokazovanj.

V ministrstvu so se zbirali akti vseh specialnih komisij iz cele države. Došlo jih je preko 200.000 iz raznih pokrajin. Iz nekaterih krajev so prihajali naknadno dokumenti, ki se niso nič

vlagali v akte, temveč je ležalo vse na kupih razmetano.

Tamkaj izgleda še danes v arhivu kakor v Avgijevem niivu. Posamezni akt se išče na najbolj urejenem kraju po 3 dni. Akti so zmešani skupaj iz raznih pokrajin in važni dokumenti so se porazgubili na vse strani. Po večini so imeli vsi naši invalidi stare avstrijske akte in poslani so bili celo iz starega »Militärinvalidenhaus-a« iz Dunaja.

Kje so danes dotični akti? Nalašč so se dali v papirnico na Vevče.

Dolžnost komisije ali ministrstva bi bila, da vsaki vojni žrtvi dopusti doprinesiti dokaze in vpošteva vse težkoče in okolnosti. Treba bi se bilo ozirati na težkoče v posameznih pokrajinah. Ako se ne da drugače dokazati kakor s pričami, je treba toliko časa čakati z odločbo, dokler sodišče ne najde prič in ne izvrši zaslišanja.

Ministrstvo za socijalno politiko danes ustavlja pokojnine in odstopa akte specialnemu invalidskemu sodišču. To sodišče ima dva oddelka in sicer odd. I. za Srbijo in Črno goro, ter odd. II. za takozvane prečanske kraje. Zakaj to, ali nismo enaki državljani? Nekoliko smisla bi imelo to v slučaju, ako bi poslovali za prečane prečanski sodniki, ki poznajo natančno tukajšnje zakone in razmere. Tega pa ni, zato je tudi značilno zakaj obstojate dve sodišči.

Oddelek za Srbijo in Črno goro reducira malo, ker dopušča vse naknadne dokaze in da vsakemu možnost, da jih doprinese.

Oddelek za prečanske kraje pa ne dopušča nobenih vlog, dokazov, dokumentov in potrjuje vse redukcije po predlogu specialnih komisij na podlagi pomanjkljivih aktov in dokazov.

Ako gremo pogledat v naše akte, vidimo, da ni skoro nikjer nobeneega dokumenta v aktu, čeprav je dokazano, da so jih naši invalidi predložili. Kam so izginili dokumenti in kdo jih je izgubil?

Specialno sodišče izjavlja, da proti odločbi ni priziva.

S tem je vse povedano in vidi se tudi, da se iz gotovih vzrokov noče dopustiti preprečenja redukcije.

In vendar imamo pri nas same take obžalovanja vredne slučaje.

Brez rok in nog težko tuberkulozni in popolnoma razbiti invalidi so reducirani. Izbacilo se je iz bolnice invanua, ki je potem čez 3 dni umrl. Najbolj značilno je, da se niti nobenemu ne pove vzroka, zakaj je reduciran. Seveda čisto logično, ker ga gotovo ni.

Naj pogledajo telesa brez udov, ranjena, bolna in sključena in reči ne morejo »To ni invalid«. Kdo more kaj takega izustiti? Lahko se je igrati z življenji, toda pomisliti je treba, kam bo vse to privedlo. Kdo bo skrbel za pohabljenca, kdo pa bo v bodoče z veseljem služil domovini.

Ako se razmotri položaj malo globlje, je treba pomisliti, da je stvar velikega eksistenčnega pomena.

Specialno sodišče pregleda vsake pol ure po 300 aktov.

Tekom pol ure je toraj zapečatenih 300 življenj.

Gospoda, tako ne more biti. To je sila, ki rodi odpor.

Ne bomo si pustili na tako brutalen način odvzeti eksistenčnega prava.

Doli s specialnimi komisijami, doli s takim poslovanjem.

Zahtevamo reda, pravice in prava.

F. K.

TOVARIŠI! Volitec ste. Za bodoče volitve so razpostavljeni povsod po občinah volilni imeniki. Pazite, da ne boste prezrti. Povsod vas prezirajo in reducirajo ter vam kratijo pravice. Kot volitec bo treba da nastopite za naše pravice.

Apel na Ligo narodov.

Plenarna seja središnega odbora v Beogradu je sklenila dne 5. t. m., da se Udruženje obrne na Ligo narodov in na vse bratske organizacije v inozemstvu, naj pritisnejo in pomorejo, da se vprašanje vojnih žrtev v naši državi reši.

Žalostno je dovolj, da moramo vojne žrtve iskati pomoči in zaščite pri tujcih, ker doma ne najdemo toliko razumevanja za naše bedno stanje.

Naša država je ostala najzadnja z nerešenim vprašanjem vojnih žrtev.

To pa samo vsled notranjih koruptnih partizanskih razmer.

S samimi obljubami iščejo krmila in mehkih sedežev, za katere se vrši ljuta gonja in borba.

Pri tem pa ravnaajo z vojnimi žrtvami skrajno nesocijalno in jih puščajo v bedi. Upamo, da se naši sobojevniki iz inozemstva pobri-gajo za te naše razmere in nam pomagajo v našem vprašanju.

Tako se praktično ustanavlja internacionala invalidov.

Državni uslužbenci in mi.

Vidi se, da so prišli naši državni uslužbenci tudi do spoznanja, da se s samim idealom nidar ne pričaka rešenja svojih pravic, zato so se pričeli v svojem časopisju zavzemati za borbo skupno z invalidi.

Po »Našem Glasu« od 10. t. m. posnemamo članek, ki ga je prinesel »Činovniški Glasnik« iz Beograda in sicer sledeči odlomek:

»Zapletene politične razmere — tako izgleda — bodo v največji meri pritisnile na invalide in na državne uslužbence. Kajti kljub dani besedi z najvišjega mesta, da se bo rešil invalidski zakon brezpogojno in v najkrajšem roku, in da se bodo izvršile potrebne izpremembe v zakonu o civilnih državnih uslužbencih, govore vsi znaki za to, da se bo odložila rešitev teh dveh vprašanj v nedogled ter se bo na ta način dopustilo, da i dalje brez moči gledajo ti državni idealisti, kako oni in njihove družine polagoma, a sigurno umirajo v težkem boju za svoj obstanek.

Udruženje vojnih invalidov, uvidevši, da ne more pričakovati od nobene strani več kake pomoči, izjavlja poleg ostalega v svojem zadnjem komuniqueju tudi to, da smatra za neprijatelja ne le invalidov, temveč tudi za neprijatelja države in naroda vsakega, ki onemogočava, da pride zakon o invalidih pred skupščino in ki dopušča, da ostajajo vojni invalidi, rodbine in sirote umrlih vojakov tudi še v sedmem letu po končani vojni nezaščiteni in brez zakona. Ker se zavedajo invalidi tega, da niso pri srcu onim, od katerih je odvisen sprejem zakona, so sklenili, da bodo sami napravili konec svojega žalostnega stanja, ker se takšno življenje, kakršnega žive oni že polnih šest let, prav nič ne razlikuje od vsakodnevnega umiranja.

Ta obupni korak naših invalidov bi moral izzvati v vrstah državnih uslužbencev čim tesnejšo zvezo vseh naših organizacij brez razlike po vsi naši državi in jih pripeljati do tega, da naše organizacije složno pomagajo pri akciji invalidov. Samo na ta način bodo prišli državni uslužbenci do izpolnitve svojih upravičenih zahtev, a ne s prošnjami in čakanjem, da se izpolnijo že stokrat dane obljube, ki se dostej še niso izpolnile nikdar, in niti ni izgleda, da bi se kdaj izpolnile.

Ne varajmo sami sebe in ne čakajmo niti trenutka več. Zedinimo se tudi mi in pojdemo tudi mi po potu sklepa Udruženja vojnih invalidov, ker je edina naša rešitev v mogočnem protestu in odločni akciji proti vsem elementom, ki preprečujejo, da bi se rešilo vprašanje invalidov in vprašanje državnih uslužbencev.

Dr. A. Korallnik:

Zaprta vrata.

(Drama v enem dejanju. Prevel Iv. VUK).

O S E B E:

KRALJ SITUNAGA, vladar Bengalije.
KRALJEVIČ KALASOKA, njegov sin.
ANABHA, puščavnik in učitelj kraljeviča.
VAČISTA, glavar Brahmancev.
VARDHANA, glavar Kšatrijev.
DAŠARHASVATI, glavar Vajšijev.
BAJADERA.
VODJA ČANDALOV.
NEKI VAJŠIJ.
VRATAR.
SLUGA.

Vojaki. Čandali. Sluge.

Godi se v predbudhistični dobi v Bengaliji.

DEJANJE.

Dvorišče pred kraljevo palačo. V dvorišču je več vež, ki vodijo do izhoda v kraljevsko mesto. Sredi dvorišča stoji pagoda. Vrata v pagodo so odprta, tako da se vidijo trije mogočni idoli — Brahma, Višnu in Šiva — na vzvišenem oltarju, pred katerim tli slab ogenj. Okrog dvorišča je bel zid, ovit z moleki. Široka, obokana železna vrata zapirajo palačo proti mestu, od katerega je videti le množica stolpov in pagodskih vrhov. Popoldan.

PRVI PRIZOR.

ANABHA. VARDHANA. VAČISTA. DAŠARHASVATI. VOJAKI. SLUGE.

Pojavi se po vrsti nekoliko slug, ki razgrinjajo preproge v bližini velike pagode; drugi nesejo visok bel stol iz slonove kosti — prestol, — a tretji kadijo

dvorišče s timjanovim kadilom. — Med tem zadoni na vratih glas halke. Vratarji odpro široka vrata ter z globokimi pokloni spuščajo na dvorišče prihajajoče.

Vstopijo: Vačista, glavar Brahmancev, s trakom čez pleča, ki je znak brahmanske kaste, z belim turbanom in v bogati obleki. Dolga bela brada je videti skrbno negovana. Anabha, dolg in suh človek, brez las in brez brade, oblečen kot puščavnik; za pasom nosi sekiro in mrtvaško glavo. Stopa globoko pripognjen. Vardhana, glavar Kšatrijev, v popolni vojaški opravi in z njim dva vojščaka. Naposled Dašarhasvati, glavar Vajšijev, bogato oblečen in oklčan.

Vsi, vstopivši, pokleknejo pred pagodo. Nato vstanejo, in ko se poklonijo drug drugemu, se vsi, izvzemši anahvreta, globoko priklonijo pred Vačistem ter sedejo na preproge.

VAČISTA: (objame zbrane z dolgim pogledom) Visoki zbor je zbran že ves. Zadela nas je celo tudi ta sreča, ki se nam javlja tako redko, da vidimo v svoji sredi tistega, ki osrečuje s svojo navzočnostjo visoka debela Khandavagozda. Kaj te je — dovoli, da te vprašam — privedlo k nam, o modri Anabha?

ANABHA: Kraljeva beseda...

VAČISTA: In nisi se plašil truda te daljne in težke poti?

ANABHA: Ni težjega potu, nego je pot življenja — a vendar korakamo po njem, Brahmin, svečenik, ker moramo.

VAČISTA: Kakšna neki je bila tista moč v kraljevi besedi, da te je izvlekla iz sence samotarske na solnčno svetlobo dneva? Saj ti drugače nisi imel navade, ozirati se na zakon in moč...

ANABHA: Kralj mi je sporočil, da gre za usodo države. Mene, kateremu je poveril svojega

sina in dediča, želi imeti v tem težkem času poleg sebe.

VAČISTA: Mnogo časa je preteklo, odkar te ni bilo ne v Magadhi, ne na kraljevem dvoru. Bilo je to, zdi se mi, poslednjikrat na velikem prazniku Jamine, ko ti je kralj pred vsem ljudstvom izročil v odgojo kraljeviča Kalasoku, da ga uvedeš v globoke nauke svetih Ved.

ANABHA: Ni bil lahek posel, ki sem si ga naložil na svoja pleča... Več nego sem mogel dati, je zahteval žejni duh kraljevičev. Urno je prešel vse vire, ki odkrivajo zlate žile modrosti, a nikdar ni bil utešen. Predno se je začel učiti je bil že mojster.

VAČISTA: Resnično, srečnega se lahko šteješ. Ko mladi kraljevič zasede sveti prestol Magadhe, boš ti — učitelj njegov — kralju desna roka. Svojo jamo v Kahandava-Vani zameniš s sobanami v kraljevem dvorcu. Resnično, mnogi ti bodo zavidali srečo.

ANABHA: Prazna zavist! Zakaj, tega ne bom doživel. Prej, nego moj učenec zasede prestol bengalski, bom zdavnaj že odpotoval k Brahmi.

VAČISTA: Kralj že delj časa boleha... Ali daj Indra, da imaš prav... Kaj pa vi, plemeniti Kšatrije in državljani, ali imate tudi vi od kralja tak ukaz?

VARDHANA: Imamo — o »dvakrat rojeni«!

VAČISTA: Ali morda veste, zakaj je sklican izvanreden državni zbor? Hoče mar kralj, da izda nove zakone? Že dolgo nismo varjeni — posebno mi, sluge Brahme, da nas vprašajo za svet. Ali hoče kralj, pokoravajoč se potrebi države, nad katero je prišla nesreča — slišati tudi našo besedo?

Pozno so se spomnili naši bedni državni uslužbenci na to, kar bi bilo že pred več leti treba.

Spominjamo se časa, ko smo pred 3 leti protestirali po Beogradu. Naša deputacija je zaprosila Savez državnih službenika naj gre z nami v trdno falango, ki naj bi prisilila takratno vlado, da sprejme najnujnejše zakone, to sta

invalidski in činovniški. Oni so šli naivno sami zase, čakali, ter živeli od apelov. Mi smo takrat kazali po ulicah z mitingi svoje nezadovoljstvo in gorje, pa nismo bili podprti od drugih organizacij. Nadejamo se, da bodo sedaj tudi državni nameščenci zavzele pot z nami vred. Iz naše strani ji h bomo vedno podpirali, rečemo jim pa lahko, da so takrat zgrešili.

V bodoče se naj vpošljejo I. O. popisnice za one člane, za katere še niso bile predložene, vedno le sliko — drugače bodo šle v koš, ker vračati bi jih bilo predrago vsled poštnine. Za one pa, ki so bile popisnice že predložene in se nahajajo na priloženem seznamu, naj se vpošlje slike brez popisnic. Pri tem naj se na sliki oziroma v dopisu sklicuje na tekočo številko seznama. Pri tem naj se strogo pazi na enaka imena, da se ne bi slike nalepile na napačno knjižico. Pri teh naj se navedejo tudi drugi podatki (roj. datum, odstotek, štev. uverenje itd.). Podružnica naj gleda na to, da takoj vpošlje slike za vse one, ki se nahajajo na seznamu. Opozarja se pri tem na tuk. okrožnico z dne 16. aprila 1924. štev. 1004, da prestanejo s 1. apr. 1924 veljati vse stare članske izkaznice. Kdor se pa ne more pravilno izkazati kot član U. V. I. se ga tudi ne more smatrati za člana. Zato naj podružnice pozovejo vse one, da takoj vpošljejo slike. Ker pa ima podružnica gotovo tudi več takih ubožnih članov, katerim je izključeno utreti denar za slike, naj bi podružnica nosila te stroške, tako, da bo vsak član imel v najkrajšem času predpisano člansko knjižico.

Vi ste politično orodje.

V času ko vas stoji masa tovarišev in tovarišic po zaslugi vladajočih strank oropana vseh pravic in nezaščitena na cesti, so vam odrekli prepotrebni invalidski zakon.

Ne dajo vam zaščite in pomoči, temveč pravijo, da niste vojne žrtve.

Nočejo več priznati, da ste prelivali kri, da ste dalj ude in da so Vaša telesa danes pohabljena.

Vi niste vojne žrtve, sploh niste bili vojaki in se niste nikdar vojevali, zato so vas reducirali.

Mesto, da bi vam dali zakon o pomoči, so vam dali drug zakon, ki je pognal nad vas strah in trepet, ki ga je napravila specialna komisija za pregled invalidov.

Izmetala vas je kot balast in sedaj ste izmeček iz človeške družbe.

Ona ni pogledala vaših ran, bolesi in dokumentov, ki jih kažete celemu svetu, temveč je gledala papir, na katerem je spisana vaša smrtna obsodba.

Za vaše potrebe ni sredstev, akoprav narod daje za vas davke in plača invalidski davek.

V bedi in pomanjkanju so vas pustili nezaščitene, ker so bile volitve nujnejše, kakor vaš zakon.

Vsi so bili poslanci naroda in vsem je bilo treba zastopati narod.

Interes naroda je, da se reši invalidsko vprašanje.

Interes naših poslancev pa je, da zastopajo poprej svoje interese. Isti so nujnejši, zato so odložili vselej invalidski zakon, ki je narodni zakon.

Oni gredo za svojimi interesi, ki jih ločijo med seboj in napravijo nezmožne za vsako narodu koristno delo.

Zato se obračajo zopet na narod, ki naj izbere, katera sfruja bo mogla priti na površje.

Pri tem pa potrebujejo tudi Vas, invalidi, ki ste močna panoga naroda.

Treba vam je zato novih obljub, s katerimi hočejo stopiti pred vas. Vi ste politično orodje, vaša ranjena telesa in vaša beda naj odvaga politično situacijo.

Tega se zavedajte. Verujte samo v svojo naravno pravico, katero so vam dolžni vsi brez razlike, pa jo izkoriščajo.

Povejte vabljivim političarjem, ako operirajo z vašim nerešenim vprašanjem v zobe, da je vaše vprašanje narodno vprašanje in da vam vaše pravice dolgujejo vsi brez razlike.

Pri več slučajih smo opazili, da člani, ki so sicer izplačali članarino za l. 1924, nimajo na str. 20 knjižice nalepljenih markic. Nekatere podružnice so pa nalepile markice, toda ne za celo leto 1924, kot je bilo strogo naročeno v že prej omenjeni okrožnici, temveč le od onega znala pokojnina itd. Po začasnem zakonu vsi ti naroča markic, za kolikor mesecev ima plačano članarino.

Dalje so podružnice vpošiljale popisnice s slikami za invalide brez procentov, za sirote preko 16. let, za stariše, katerim se še ni priznala pokojnina itd. Po začasnem zakonu vsi ti niso zaščiteni, torej tudi ne morejo biti naši člani in se jim tudi ne more izdati knjižica. Podružnice naj na to strogo pazijo, da ne bo kateri nepravilčenec prejel knjižico ali še celo uverenje, ker so one odgovorne za vsako morebitno zlorabo.

Ako se pride k podružnici organizirati nov član in prosi za člansko knjižico naj se ga vedno vpraša predno se izpolni popisnica, ako ni že organiziran pri kaki drugi podružnici oziroma, če že ni mogoče predložila dotična podružnica popisnico.

Ako član sam izpolni popisnic, naj jo podružnica pregleda in ugotovi na podlagi originalnih dokumentov, da so vse navedbe pravilne, sicer popisnice ni odposlati I. O. v svrhu izsta-

Naše gibanje.

Brezplačno zdravljenje v bolnicah za državne uradnike. Odlok ministrstva narodnega zdravja v Beogradu z dne 5. junija 1924. Z. br. 42.693. Na podlagi tega odloka imajo vsi uradniki kakor tudi njih družine (po čl. 112. uradniškega zakona) pravico do brezplačnega zdravljenja po državnih in ostalih bolnicah. Zdravijo se v I. razredu uradniki I. in glavne skupine II. kategorije; v II. razredu uradniki pomožne in pripravljalne skupine II. kategorije ter uradniki III. kategorije; v 3. razredu zvaničniki in služitelji. — NB. Ta odredba je stopila v veljavo s 1. oktobrom 1924. V slučajih, da se je kak uradnik zdravil v bolnici pred tem časom in ga je

uprava terjala za plačilo oskrbnih stroškov, naj vložijo prošnjo za odpis.

Okrožnica

vsem podružnicam področja I. O. U. V. I. — v vezi s tuk. okrožnico štev. 1004 od 16. apr. 1924.

Potom pošte smo poslali vsem podružnicam seznam članov (ic) podružnice, za katere so bile popisnice (statistične pole) poslani in so se tudi članske knjižice izpolnile. Ker pa niso bile poslani tudi slike, so sedaj izpolnjene knjižice obležale tukaj. Pri tem se podružnice opozarja na sledeče:

VARDHANA: Nedosežna je, slavni zbor, volja našega gospodarja. Težke skrbi so nas obdale. Po državi se plazi vojna in kuga; na mejo, z gondvanskih bregov, so stopili oboženi divji Pulindi, razmršeni sovražniki.

DAŠAHARSVATI: Že drugo leto je, kar vlada suša. Na žetvo ni ostal niti spomin. Žitnice so domalega izpraznjene in lakota se vse bolj približuje...

VACISTA: Da, pojavljajo se znamenja, značilna znamenja. Sveta Ganges se je potegnila v svoje bregove in počasi — tožno — mrmrajo njeni valovi. Bojim se, da visi nad nami osveta kakšnega boga, morda s kačami ovitega, triokega Šive. Kaj se pa pri vas, v gozdovih puščavnikov misli o teh časih, o Anabha?

ANABHA: Ne brigamo se mi za stvari, ne za njih razvoj. Za nas živi samo Brahma, a mi v Brahmi.

VACISTA: Da, da, niste se vi zaman skrili v goste pragozdove. Tja ne prodere skrb življenja. Človek postane svet. Mi drugi zares, sicer nismo tako vzvišeni, ali...

(Zadoni glas trombe.)

GLASNIK: Veliki, najzvvišenejši kralj Situnaga prihaja!

SLUGE: (prinesejo v nosilki kralja, starca s krono diademom. Vsi padejo na tla, razun dveh brahmancev).

DRUGI PRIZOR.

PREJŠNJI. KRALJ.

KRALJ: (z velikim naporom, podpiran od slug, stopi z nosilke. Pokloni se pred idoli in stopa počasi po stopnicah na prestol). Pozdravljam vas, plemeniti, dvakrat rojeni! (Da znamenje, na katero vsi, ki so klečali,

vstanejo). Pa tudi vi, slavni zbor: Dobro došli! Resnično, pozdravil bi vas tako, kakor se to spodobi za svečenike Brahme, ali oprostite: Suženj sem svojega bolehavega telesa, okovan z nevidnimi okovi.

VACISTA: Globoko obžalujemo tvojo bolezen, najmogočnejši in najmodrejši Situnaga! Prevelik je to udarec za našo težko izkušano državo, najbolj krvava rana na bolnem telesu Bengalije. Mi svečeniki Brahme in nebeških božanstev smo odredili molitve za tvoje zdravje in po vseh svetiščih se dviga z oltarja timjanov dim, da se ublaži gnjev bogov.

VARDHANA: A mi vojščaki, o gospodar naše kaste, smo ti zvesta straža. Tvoja slava je tudi naša slava in kakor ostre pušice stojimo mi pred stopnicami tvojega prestola.

KRALJ: Hvala vam, plemeniti. Poznam vašo zvestobo in vem, da mi ona drži stebre prestola čvrsteje, nego stebri zemljo. Zato sem vas pa tudi pozval semkaj. Slišal sem bolesten krik svoje države. Bogovi so odvrgli od nas svoj milostljivi obraz — s plamenečimi in opustošujočimi očmi gleda Indra doli na nas — in suši zemljo, a z vodami obilna Varuna noče pogasiti požarov. Smrt se plazi po državi, pohotno prežeča na žrtve.

(Vsi vzdihajo.)

VACISTA: Vse prošnje in žrtve so zaman. Indra nas noče uslišati.

DAŠARHARSVATI: Prezvišeni vladar! Nesreča je stopila do grla! Od gladi so pobesnele zveri v gozdovih in napadajo druga drugo. Lev se mrevari s slonom v krvavem boju. Zemlja je polna divjega laveža. Pri belem dnevu prihajajo tolpe divjih zveri, naska-

kujejo ljudi in pustošijo cele vasi. Glad in kuga je v državi.

VARDHANA: A še hujšo vest ti moram javiti, gospodar. Hujšo, nego je nesreča lakote in pošast kuge, strašnejšo, nego je krvava žejna zverin. Tisti najnižji iz najnižjih, tisti brez kaste, od Brahme prokleti, tisti, ki jedo pse — ČANDALI — so se uprli. Domneva se, da so se zbrali na meji, napadli in premagali bele, plemenite Arijeve sorodnike in — združivši se z izmečki Sudrine kaste — krenili proti glavnemu mestu.

VACISTA: Resnično, Vardhana, prestrašna je ta vest. Zveri v ljudski podobi, proklete od praveka, ljudske kače, rojeni, da prenašajo najnavadnejše peze življenja — ti se upirajo proti zakonu večnega, troedinega in neumrljivega Brahme. Svet se ruši, pogin sveta je blizu.

KRALJ: Znano mi je vse to. Vihar vstaje divja po čeli državi in grozi, da se dotakne belokoščenih stopnic mojega prestola. Nevarnost je velika...

VARDHANA: (plane in z njim tudi drugi vojščaki): Vladar! Vse naše moštvo, ki nosi orožje, čaka samo tvojega migljaja. Reci besedo — in mi se vržemo na tisto mršavo živino in jo izkoreninimo kakor toča, ko gre čez polja. Vse sovražnike premagamo, ako se nam postaviš na čelo.

KRALJ: Poznam, plemeniti vojščaki, moč vaših mišic in nezlomljiva je tudi moja vera v vašo zmago.

VACISTA: Nezlomljiva je tudi moja vera, zakaj, nikdar ne bo hotel Brahma, da uniči svoje večne zakone in da razruši svetovni red... (K Anabhi.) Ni li mar tudi to tvoje mnenje, molčeči puščavnik iz temnih gozdov?

ve knjižice. Poslanih je bilo zelo veliko popisnic, kjer ni bila navedena pravična številka uverenja, nadpregledne komisije, procenti itd. Vsled tega se je tudi vedno zgubilo toliko časa s pregledovanjem popisnic in se s tem tudi zavleklo izdavanje članskih knjižic. Nekateri podružnice so poslale celo popisnice od invalidov brez procentov, omoženih vojnih vdov in sirot, ki so stare že preko 16 let. Ker navedeni sploh ne morejo biti naši člani, jim torej tudi tem manj gre članska knjižica z uverenjem. Kolikor takih knjižic je bilo spisanih, se te pokvarjene vpošlje podružnici in jim bo morala seveda tudi plačati.

Opozarjajo se podružnice ponovno na odgovornost in posledice nezadostnega prizadevanja za pravočasno preskrbo članstva s predpisanimi društvenimi dokumenti in s tem zvezanimi olajšavami in podporami.

Izvršni odbor je v tem pogledu izdal dovoljno navodil in pojasnil imajoč v vidu važnost in korist članstvu.

Za izvršni odbor: predsednik Štefe Matko l. r., tajnik Krušič Franjo l. r.

Krediti.

Največja zapreka vsega našega prava je vedno ono, kar daje vsemu podlago in to so denarna sredstva.

Invalidski odsek ne more poslovati, ker se mu ne da kreditov.

Že več kot pol leta ni bilo nakazanih sredstev in stale so najnujnejše prošnje, kakor za nabavo orodja, brezobrestna posojila in celo za zdravstvene potrebe.

Ugodno rešene prošnje so čakale na sredstva in kljub večkratnim intervencijam ni bilo kreditov.

Da pomore vsem tem nedostatkem, je naš delegat v Beogradu osebno interveniral in zahteval kreditov invalidskemu odseku v Ljubljani. Posrečilo se mu je, da je dobil invalidski odsek sedaj dvakrat nakazani najnujnejši kredit po 250.000 Din, toraj skupaj pol milijona dinarjev.

To svoto pa bodo izčrpale nanujnejše potrebe, ki so v zaostanku tako, da je potreba nadaljnega izposlovanja za tekoče zadeve. Članstvo se opozarja, naj ne hodi popraševati, ker gredo prošnje po vrstnem redu.

Reduciranci in pravice.

Iz vseh naših dosedanjih izkušenj, pojasnil in kritik je že znano, kako krivično so postopale, specialne invalidske komisije. Po njihovem postopanju so prizadeti po večini naši najtežji invalidi, katerim se sedaj odreja zaščita po invalidskem zakonu. V največji potrebi so bili kar odrezani od vsake pomoči. Kar na mal, ko

KRALJ: Sveti človek! Ko so drugi govorili, si ti sedel in premišljeval globoko vase zamaknjen. Daj, da se mi žejni, od nemilostnega solnca osušeni, pokrepčamo v senci tvojih misli, sočnih in plodnih kakor drevesa banjanska. Ljudstvo te slavi zbog tvoje premodrosti in mojega sina, dediča mojega cesarstva si vzgojil v svetih naukah. Povej, kaj misli Brahma?

ANABHA: Kot brezkončno tavanje je misel Brahme. Ko misliš, da si že dospel k poslednjemu izhodu, glej, zopet si v začetku. V suši Indre je volja Brahme, kakor tudi v kugi Šive, v kriku gozdnih zveri, tudi v divji vstaji Čandalov je volja Brahme...

VACISTA: Ako je to vsa modrost, ki si jo dosegel v življenju, o slavni puščavnik, tedaj se je pač pojav tistega pravečnega tudi tebi redkokdaj zasvetil...

VARADHANA: Opravite to med seboj, vzvišeni Brahminci. Mi ne razumemo skrite modrosti, ki je pod zemljo in nad solncem. Mi vidimo, kaj je pod solncem: sovražnik, kri in bliskajoče sulice. Ne oziraj se kralj, na pregloboke besede, nego stopi nam na čelo, in videl boš, kako pordeči zemlja od svete reke tja do snežnih brd od krvi čandalških psov...

KRALJ: Ne sodi tako strogo, Vardhana. Kar je objavil Brahma v globokih goščavah skrivnostnih gozdov svojim izvoljencem, to je sveto in močnejše, nego izdrti iz nožnice meč in s stolpi obloženi sloni. Ali — naj bo, kakor želiš. Idi z vojsko tja in vzpostavi red in mir v kraljestvu!

(Nadaljevanje.)

nihče ni pričakoval in nihče ne ve zakaj je izgubil vsako invalidsko pravo.

O krivičnem postopanju, ki je vse to povzročilo pišemo na drugem mestu.

Posebno pri nas v Sloveniji, ko imamo v takem oziru jako strog in natancen upravni aparat, se je dosledno takoj prenehalo ščititi reducirance. Pripomnimo, da v nekaterih drugih pokrajinah niso tako strogo ali pa sploh niso uvzavali predlogov specialnih komisij, zato dotični invalidi vzivajo vsa prava naprej. Z ozirom na te grozote, ki jih vidimo pri postopanju z reduciranci pri nas v Sloveniji, je delegat izvršnega odbora tov. Krušič, skupaj z delegatom izvršnega odbora iz Splita tov. Gazzarijem, zastavil energično intervencijo pri g. ministru za socialno politiko ter mu predložil vse zlo in krivice, ki se vršijo po krivdi specialne komisije nad našimi invalidi.

Dosegla sta uspeh v tem smislu, da se invalidom, ki jim je specialna komisija predlagala za redukcijo, do definitivne odločbe specialnega sodišča v Beogradu priznava neomejena pravica brezplačnega zaravnavanja in do vseh ortopedičnih pripomočkov.

Invalidski odsek oddelka za socialno politiko v Ljubljani je dobil z ozirom na gori navedeno intervencijo nasega delegata od ministrstva za socialno politiko v Beogradu odlok sledeče vsebine:

U. Br. 921 od 30. okt. 1924. Beograd

»Invalidi, kateri niso definitivno reducirani imajo pravico na ortopedične pripomočke in zdravljenje na državne stroške, ter se priporoča temu oddelku, da v tem smislu postopa.«

Sicer bi bilo edino pravično, da prejemale dotični vse svoje pravice naprej neomejeno, tudi pokojnine in oskrbo, toda beležiti moremo za enkrat le predstojeci uspeh glede najnujnejšega.

Glede vsega drugega je minister pojasnil, da ni mogoče drugače razveljaviti, kakor potom bodočega invalidskega zakona, ker temelji postopanje na določilih finančnega zakona o dvajstjatih.

Vsi invalidi, ki jim je bila ustavljena pravica zdravljenja (pri tem velja tudi za Golnik) in odvzeta pravica do izdelovanja in popraljanja protez v drž. protezni delavnici, naj zahtevajo takoj, da se jim mora nuditi nadaljna pomoč v tem smislu.

Preziranje organizacije. Tovariš Ing. Hinko Rejic iz Bohinjske Bistrice je prosil za popravilo svoje proteze na državne stroške. Prošnja je bila poslana potom podružnice in izvršnega odbora oddelka za socialno politiko. Omenjeni tovariš je prejel rešitev sledeče vsebine: »Z ozirom na Vašo vlogo z dne 22. avg. 1924 v zadevi proteze, Vas obveščamo, da bi Vašo vlogo morali vložiti potom Vam nadrejenega urada, oziroma Vašega uradnega predstojništva. Ker zadnja vloga ni dospela tem potom, jo nismo mogli vzeti v pretres. Dr. Suhač.«

Zadeva se tiče zgolj invaliditete in je popolnoma privatnega značaja. Ker je prošilec vojni invalid, ne more biti nobenega dvoma, da ni upravičen prositi za popravilo proteze. Ne vemo, kaj bi imela s protezo opraviti njegova nadrejena oblast, ko se stvar vendar ne tiče nobene uradne funkcije in je vsak invalid upravičen dobiti protezo naj bo kjer hoče zaposlen.

»Udruženje vojnih invalidov ima od ministrstva za socialno politiko odobrena pravila, v katerih je odstavek, da sme povsod, vselej in pri vseh oblastvih zastopati svoje člane.« To določa tudi člen 25 zač. invalidskega zakona. Dotični gospod, ki je podpisal tako rešitev, naj izvoli pogledati omenjeni člen, da ne bo preveč bagateliziral udruženja vojnih invalidov. To je preziranje stanovske organizacije, ki mora prenehati.

Zbirka iz Trbovelj. V nedeljo dne 9. nov. t. l. je nabrala vesela družba v gostilni pri g. Šulnu za tiskovni sklad »Vojnega invalida« znesek 143 Din 50 p. V omenjeni gostilni se nahaja tajništvo podružnice Udruženja vojnih invalidov. Vidi se, da ljudje pojmujejo potrebo organizacije in stanovskega glasila. Take zbirke bi bile priporočljive tudi za druge kraje. Darovalcem izrekamo našo najpristranejšo zahvalo.

Vsem bivšim oficirjem, praporščakom, voj. uradnikom, ki so bili za časa svetovne vojne v ujetništvu, se naznanja, naj vložijo pri komandi Ljublj. voj. okrožja prošnjo za izplačevanje njihove plače za časa ujetništva po pripadajočem činu. Prošnjo je treba sestaviti v 5. izvodih. V

prošnji je navesti: kdaj, kje in v katerem činu je bil ujet, za kateri mesec je zadnjikrat prejel pristojbine, preden je bil ujet, in pri kateri komandi. Koliko je prejel na račun plače oziroma na račun osebnega vzdrževanja od države, kjer je bil v ujetništvu. Koliko je prejela njegova rodbina za časa njegovega ujetništva na račun vzdrževanja od avstr.-ogrske države in koliko on osebno. Koliko je prejel od poslaništva zase in za rodbino in od katerega. Kateri mesec in pri kateri blagajni je prejel plačo po povratku iz ujetništva. Opomba: Za vse navedbe je doprinesiti tudi dokaze. Zadevo je smatrati za nujno, ker se tozadevni račun zaključuje dne 20. decembra 1924.

Za one, ki se jim vzame pomoč. Ker so prešle odločbe glede pokojnin in pomoči na redna sodišča, imajo ista tudi odločiti v smislu čl. 24 zakona o začasni pomoči invalidom. Po tem členu sodišče postopa zelo ostro in jemlje takim invalidom, ki so obsojeni radi gotovih pogreškov po kazenskem zakonu navadno za vselej vse pravice po invalidskem zakonu. Na ta način bo več invalidov vsled svoje krivde, ker so zagrešili kaznjiva dejanja izgubilo vsako nadaljno zaščito. Vendar pa imajo taki, ki dobe sodne sklepe, da se jim odzamejo pomoči, še pravico do pritožb tekom 14 dni po dostavitvi sklepov. Pritožbe se vlagajo na Deželno sodišče odd. XIV. v Ljubljani, ali na pristojna okrožna sodišča, kamor pač kdo pripada in od koder dobi odločbo. Na to opozarjamo dotične, ker je mogoče, da se komu razsodba vendar nekoliko omili, ali napravi vsaj začasna in ne trajna. — Invalidi naj tudi pazijo, da ne bodo padali v kaznjiva dejanja, ker ima to zanje usodepolne posledice.

Podružnica v Ljubljani ima vedno v zalogi čevlje za člane po znižani ceni. Posebno sedaj za zimo se dobe lahko trpžni in gorki čevlji po izbiri. Tudi člani drugih podružnic lahko naroče ustmeno ail pismeno. Plačati je treba takoj pri sprejemu. Cene so zelo ugodne.

Ljubljanska podružnica Udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot je priredila dne 9. nov. v Litiji igro »Svatba Krečinskega« in po predstavi prosto zabavo »pri Oblaku«. Vsa čast in hvala vrlim igralcem invalidskega dramatičnega odseka. Vsi igralci so pogodili svoje vloge, za kar so želi obilo hvale in priznanja. Materijalni in gmotni uspeh je bil jako povoljen. Odbor podružnice izreka tem potom prisrčno hvalo vsem, ki so na katerikoli način pripomogli do tako lepega uspeha in tako pokazali sočutje z ubogimi vojnimi žrtvami. — Odbor.

Mesto izvršilnega uradnika se razpisuje pri okrožnem sodišču v Mariboru. Pogoji so po čl. 6. čin. zak. za III. kategorijo državnih uradnikov.

Ako ne bo sposobnih kompetentov za uradniško mesto, se bo razpisano mesto zasedlo s poduradnikom.

Pravilno opremljene in kolekovane prošnje je vlagati do 16. decembra 1924 na predsedstvo okrožnega sodišča v Mariboru.

Mesta paznikov. Pri kr. moški kaznilnici v Mariboru sta razpisani dve mesti višjih paznikov. Prošnjo je vlagati do 3. dec. t. l. na ravnateljstvo moške kaznilnice v Mariboru.

Naši grobovi.

Smrtna kosa. Umrl je predsednik podružnice v Starem trgu pri Ložu tov. Franc Ravšelj. Bil je ustanovitelj podružnice in vnet delavec, zato je pridobil mnogo članov. Dolgo časa ga je mučila bolezen, pred katero se ni mogel ubraniti. Več invalidov in vojnih vdov ga je spremilo k zadnjemu počitku. Podružnica mu je kupila lep venec. Pogreb je bil velik. Tvorilo ga je občinstvo od vseh strani in trdi starotrški »Sokol«, katerega član je bil pokojni, ga je spremil z vencem k počitku, ter mu preskrbel mrtvaški voz.

Za tiskovni sklad so darovali.

Fabjančič Avgust, Rajhenburg Din. 6.—, Tome Jernej, Ljubljana Din. 1.—, Omeje Janez, Brezovica p. Medvode 1.50, Šegovič Josip, Studenci, Maribor Din. 10.—, Jereb Joško, Ljubljana Din. 5.—. — Skupaj Din. 23.50.

Odgovorni urednik: Ivan Vuk.

Tisk tiskarne Makso Hrovatin, Ljubljana.